

Afdeling	: R&E - Planologie	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Tjalle Fijlstra (0495-575354)	DJ-1054198
Portefeuillehouder	: drs. G.J.W. (Geert) Gabriëls	Zaaknummer:
		831836
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Extra ruimte voor zonneweides

Voorstel

1. Eindverslag inspraak vast te stellen.
2. Aan de raad voorstellen de experimentele beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides" vast te stellen.
3. Aan de raad voorstellen in te stemmen met het uitvoeren van een tender conform de experimentele beleidsnotitie en de beoordelingscriteria in het najaar van 2020.

Inleiding

Weert heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor zijn ingrijpende maatregelen nodig, onder andere grootschalige hernieuwbare elektriciteitsopwekking binnen de gemeentegrenzen.

Om voldoende energie op te wekken binnen de gemeentegrenzen, blijkt dat de gemeente er niet aan ontkomt om buiten het stedelijk gebied maatregelen ten behoeve van energieopwekking te treffen, zoals zonneweides en windparken. Dit is als doelstelling beschreven in de Weertse Routekaart Energietransitie. De huidige tweede partiële herziening van de Structuurvisie Weert 2025 (hierna Structuurvisie) biedt onvoldoende ruimte om grootschalige opstelling van zonnepanelen in het buitengebied te realiseren.

De mismatch tussen ambitie en huidige kaders wordt door extra ruimte voor zonneweides te creëren overbrugd. Om hieraan invulling te kunnen geven, is in de bijgevoegde experimentele beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides" beschreven op welke wijze verruiming van het huidige beleid mogelijk is, waarbij rekening wordt gehouden met de risico's op basis waarvan de Structuurvisie is ingekaderd.

Naast de extra ruimte voor zonneweides blijft de huidige Structuurvisie gehandhaafd. Met dit bestaande beleid wordt het momenteel mogelijk gemaakt om op bepaalde locaties een

Weert, 27 februari 2020	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
	akkoord							
	bespreken							
Soort besluit: Besluit college								

In te vullen door het B&W secretariaat:

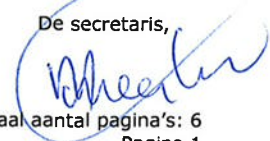
- Akkoord
 Niet akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Gewijzigde versie
 Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 2 juni 2020

Nummer: 15

Raadsvoorstel aanpassen, toevoegen:
De raad voorstellen kennis te nemen van het eindverslag

De secretaris,

extra functie toe te voegen en agrarische bouwkavels kunnen worden ingezet voor elektriciteitsopwekking d.m.v. zonne-energie. Hierbij is een beperkte uitbreiding mogelijk naar agrarische gronden. Tevens wordt de bestemming aangepast volgens de definitie: 'geen gebouwen toegestaan, uitsluitend zonnepanelen'. Hiermee wordt geborgd dat in de toekomst geen gebouwen meer kunnen worden gebouwd.

Momenteel loopt de wetgeving achter bij de maatschappelijke ontwikkelingen van de energietransitie. Het gaat namelijk niet alleen over een goede ruimtelijke ordening (structuurvisie en bestemmingsplan), maar ook over beschikbaarheid en betaalbaarheid van schone energie en de balans met andere thema's die impact op de ruimte hebben. De gekozen experimentele benadering is erop gericht om ook maatschappelijke aspecten mee te wegen bij de besluitvorming.

Aan de extra ruimte die mogelijk wordt gemaakt in het buitengebied, worden aanvullende eisen gesteld. De Structuurvisie blijft ongewijzigd. Initiatieven die verder reiken worden daarmee alleen mogelijk, indien de raad instemt met de experimentele beleidsnotitie. Door op deze wijze te werken, kunnen naast ruimtelijke eisen ook maatschappelijke en sociale eisen worden gesteld. Op deze wijze kan de energietransitie met respect voor het buitengebied en andere thema's worden vormgegeven.

Aan het toestaan van zonneweides in het buitengebied zijn voorwaarden gekoppeld. Deze voorwaarden beogen dat zonneweides worden gerealiseerd, die voldoen aan eisen en wensen van stakeholders en daarnaast voldoende comfort geven aan initiatiefnemers.

Omdat het experimenteel beleid betreft, worden er grenzen gesteld. Ten eerste beperkt het beleid zich tot de realisatie van max 30 ha zonneweides in het buitengebied. Ten tweede vindt er één tender plaats, waaruit de beste initiatieven worden geselecteerd. Daarna zal het experimenteel beleid worden geëvalueerd en wordt bepaald op welke wijze hier een vervolg aan wordt gegeven.

Beoogd effect/doel

Het doel van het experimentele beleid is de realisatie van hernieuwbare energieopwekking d.m.v. zonnepanelen, zowel binnenstedelijk als in het buitengebied, aan te laten sluiten bij de kernwaarden en doelstellingen die de Weerter Routekaart Energietransitie beschrijft. Het experimentele beleid is succesvol als er voldoende initiatieven gerealiseerd worden die aansluiten bij de randvoorwaarden die zijn opgesteld.

Argumenten

1.1 De zienswijze heeft geleid tot wijzigingen

B&W heeft op 31 maart 2020 ingestemd met de ontwerp experimentele beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides. Daarna is deze beleidsnotitie ter inzage gelegd om Weerter inwoners en bedrijven de gelegenheid te geven hun feedback te geven. De inzage termijn is van 16 april tot en met 27 mei. De reacties hebben geleid tot een aantal wijzigingen. Bij de beoordeling van de reacties is steeds een afweging gemaakt tussen enerzijds het zicht op realisatie van de doelstelling (100 ha in 2027) en anderzijds het aansluiten bij de kernwaarden waar de Weerter energietransitie op gebaseerd is. Een uitgebreide beschrijving van de reacties staan in het bijgevoegde eindverslag "inspraak ontwerp experimentele beleidsnotitie extra ruimte voor zonneweides" Hieronder volgen de wijzigingsvoorstellen:

- Begrenzing op 15 kW_{plek}:

In de ontwerp notitie is de eerste tender begrensd op 15 kW_{plek}. Daarbij is op basis

van onderzoek van WUR (Universiteit Wageningen) gesteld dat dit overeenkomt met 30 ha. Uit de reacties blijkt dat deze bron achterhaald is en bovendien de verhouding vermogen – oppervlak van diverse factoren ander afhankelijk en leidt tot een aanzienlijke badbreedte.

Voorgesteld wordt om de begrenzing op 30 ha. vast te stellen. Het is aan de initiatiefnemers om te bepalen hoeveel vermogen ze hierop kwijt kunnen.

- Eis 4: Er wordt invulling geven aan zonneladder, eis: $\frac{Watt_{piek_stedelijk_inpassing}}{Watt_{piek_buitengebied}} \geq 0,20$.

Met stedelijke inpassing wordt ook gebouwgebonden inpassing bedoeld. Dus ook gebouwen en stallen in het buitengebied worden meegenomen in deze eis en beoordelingscriterium. Verder hoeft de stedelijke of gebouwgebonden inpassing niet door dezelfde initiatiefnemer te worden gerealiseerd. Het moet wel aantoonbaar gekoppeld kunnen worden aan het initiatief en het mag niet reeds ontwikkeld zijn. Voorgesteld wordt om dit in de ontwerp beleidsnotitie te verduidelijken.

- Eis 5: Minimaal 50% lokaal coöperatief eigenaarschap.

De eis van 50% coöperatief eigenaarschap wordt gezien als belemmerend. Voor grotere ontwikkelingen (>2 ha) is het niet realistisch om bij aanvang voldoende middelen middels coöperatieve werkwijze te verkrijgen. Dit heeft mede te maken met de beperkingen die gelden bij een coöperatieve opzet. Zo kunnen deelnemers maar beperkt financieren. Een bedrijf die een groot deel van de energie kan afnemen, mag maar voor een klein gedeelte deelnemen (investeren).

Voorgesteld wordt om 50% als eis los te laten, en het als beoordelingscriterium mee te nemen. Verder wordt de eis gesteld dat groei van coöperatief eigenaarschap gedurende de exploitatie mogelijk is tegen vooraf geformuleerde voorwaarden.

- Eis 7: Garantie van Oorsprong (GVO's) worden alleen binnen de regio (Noord- en Midden-Limburg) beschikbaar gesteld.

Producenten bepalen in principe niet waar de GvO's naar toe gaan. Energieleveranciers die de stroom kopen van producenten voor hun afnemers bepalen dat. Producenten sluiten wel een 25-jarig inkoop contract af met een leverancier, maar de contracten tussen leveranciers en afnemers zijn (bijna) altijd voor maximaal 3 jaar. Om in dit stadium te eisen dat de GvO's lokaal gebruikt worden is daardoor eigenlijk praktisch niet uitvoerbaar.

Voorgesteld wordt om deze eis te veranderen naar een inspanningsverplichting.

- Eis 10: Tijdelijkheid van maximaal 20 jaar wordt geborgd door een visie op toekomstig gebruik met een bijbehorend ontmantelingsplan.

Diverse reacties geven aan dat met de huidige technieken exploitatieperiodes richting 25 à 30 jaar kunnen gaan. Door de tijdelijkheid te maximeren tot 20 jaar, wordt het business model nadelig beïnvloed. Bovendien is het vanuit duurzaamheidsperspectief niet wenselijk om goed functionerende duurzame installaties vroegtijdig te ontmantelen.

Voorgesteld wordt om de tijdelijkheid te verlengen tot maximaal 30 jaar.

2.1 Inspelen op een behoefte

Steeds vaker wordt de gemeente benaderd door initiatiefnemers. Vaak betreft het initiatieven van grootschalige zonneweides (>10 ha) in agrarisch gebied, voornamelijk gericht op maximalisatie van energieopbrengst. Voor de gemeente is het belangrijk om te bepalen onder welke condities initiatieven in het buitengebied meerwaarde genereren voor

de samenleving en de beschikbare ruimte. Middels deze notitie wordt gehoor gegeven aan de maatschappelijke behoefte om grootschalig hernieuwbare elektriciteit op te wekken en tevens wordt de regie gehouden door het vooraf vastleggen van randvoorwaarden.

2.2 Bijdrage aan ambitie energieneutraal Weert 2040

Weert heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor zijn ingrijpende maatregelen nodig, onder andere grootschalige elektriciteitsopwekking binnen de gemeentegrenzen. Uit analyse t.b.v. de Weerter Routekaart Energietransitie blijkt dat realisatie van grondgebonden zonneweides noodzakelijk zijn om de ambitie te realiseren.

3.1 Implementatie van de beleidsnotitie

Met het uitvoeren van een tender wordt uitvoering gegeven aan de eerste fase van deze beleidsnotitie. Hierbij wordt de markt gevraagd met voorstellen te komen welke worden beoordeeld op basis van randvoorwaarden en beoordelingscriteria. Voor de best scorende initiatieven (beperkt tot max. 30 ha totaal van alle initiatieven) wordt de raad gevraagd af te wijken van de structuurvisie en het bestemmingsplan om deze initiatieven mogelijk te maken.

3.2 Ervaringen en inzichten verkrijgen om experimentele beleid verder te ontwikkelen

De tender draagt bij aan het verkrijgen van ervaringen en inzichten om het lokale beleid verder te ontwikkelen. Er is ingestoken om de randvoorwaarden uit de beleidsnotitie te laten aansluiten bij de kernwaarden van de Weerter Routekaart Energietransitie. Uit de tender zal blijken of de markt in staat is projecten te initiëren, die hierbij aansluiten. Op basis van deze input kan het beleid worden geëvalueerd en indien wenselijk verder worden geoptimaliseerd. Tevens kunnen de inzichten gebruikt worden voor de uitwerking van de omgevingsvisie en plannen.

Kanttekeningen en risico's

Het openstellen van het buitengebied voor zonneweides gaat gepaard met onzekerheden. Geborgd dient te worden dat de inpassing op basis van de kernwaarden uit de Weerter Routekaart Energietransitie zal plaatsvinden. Daarom zijn in de beleidsnotitie 15 randvoorwaarden beschreven waaraan de initiatieven dienen te voldoen. In de praktijk zal gaan blijken of dit in lijn is met de kernwaarden. Indien de tender tot ongewenste initiatieven leidt zijn er een aantal veiligheids voorzien. Ten eerste krijgt de raad het laatste woord. De raad besluit namelijk welke initiatieven doorgang vinden. Ten tweede is een gefaseerde uitvoer voorzien, waarbij de voorgestelde eerste tender is gemaximeerd tot 30 ha.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Voor het opzetten van de tender is interne capaciteit nodig. Een inkoopadviseur dient het proces te bewaken. Tevens worden medewerkers betrokken bij de beoordeling van de initiatieven. De duurzaamheidscoördinator bewaakt de voortgang en draagt in samenwerking met communicatieadviseur zorg voor een juiste communicatie. Tevens wordt externe capaciteit ingezet ter ondersteuning. Ingeschat wordt dat dit past binnen bestaande capaciteit en beschikbare middelen.

Duurzaamheid

De extra ruimte draagt bij aan het realiseren van de energieambities van de gemeente Weert. De beleidsnotitie is geheel in lijn met de kernwaarden en doelstellingen van de Weerter Routekaart Energietransitie.

Uitvoering/evaluatie

In het najaar van 2020 wordt een tender opgezet. De markt wordt gevraagd te komen met conceptplannen die aansluiten bij de randvoorwaarden die staan beschreven. Op basis van binnengekomen initiatieven zal een voorselectie worden gemaakt. De geselecteerde initiatiefnemers worden in de gelegenheid gesteld hun plan verder uit te werken. Daarna volgt de finale selectie.

De initiatieven voldoen tenminste aan de randvoorwaarden. Daarna wordt een ranglijst gemaakt op basis van onder andere de volgende beoordelingscriteria:

- De financiële opbrengst die ten goede komt van de omgeving (€/wpiek)
- Percentage coöperatief eigenaarschap (%)
- Bijdrage aan biodiversiteit (kwalitatieve beoordeling)
- Mate van stedelijke inpassing (Wpiek_gebouw-stedelijk/Wpiek_landelijk)
- Wijze van dubbel ruimtegebruik (kwalitatief)

Een beoordelingscommissie met 2 ambtenaren en 2 onafhankelijke externe specialisten toetsen kwalitatief en kwantitatief de invulling van de randvoorwaarden en rangschikken op basis van de beoordelingscriteria de initiatieven.

Communicatie/participatie

De experimentele beleidsnota wordt gepubliceerd op de website van de gemeente Weert. Daarnaast wordt een persbericht opgesteld waarin de beleidsnota wordt toegelicht en de tender wordt aangekondigd.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Loes Jansen
- Rianne Bader
- Henk Creemers
- Peter Kuppens
- Marjo Beeren
- Anouk Beurskens
- Roy Thijsen
- Werner Mentens
- Orte Hermes
- Michel Jans
- Marian Arts
- Anouk Cramers
- Mat Jacobs
- Marianne Schreuders

Extern:

- WeertEnergie
- LLTB
- Fimafest
- Dhr. Teeuwen (Rietbroek 4)

Bijlagen:

1. Raadsvoorstel "Extra ruimte voor zonneweides"
2. Eindverslag inspraak ontwerp beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides"
3. Beleidsnotitie "Extra ruimte voor zonneweides"

